

Grundtvig partnerības projekts – Empowering Parents for Support of Their Children with Dyslexia

Projekta mērķis: sniegt zināšanas un prasmes par labu lasītapmācību, atbalsta pasākumiem un interešu aizstāvību vecākiem, kuru bērniem ir disleksija.

Lifelong
Learning
Programme

Projekta partneri

Latvijas Disleksijas biedrība

www.disleksija.lv

Latvijas Disleksijas biedrība ir dibināta 2011. gadā un tā apvieno skolēnu, kuriem ir disleksija, vecākus. Biedrības priekštece ir NVO "Pro Futuro", kas nodarbojas ar cilvēku, kuriem ir disleksija, interešu aizstāvību jau kopš 2006. gadā.

Latvijas Disleksijas biedrības galvenais uzdevums ir skolēnu ar disleksiju interešu aizstāvība, ar mērķi panākt, lai skolēns varētu saņemt kvalitatīvu izglītību vispārējās izglītības iestādēs, visos tās līmeņos. Biedrība nodarbojas ar vecāku konsultēšanu, skolotāju un speciālistu apmācību, kā arī sagatavo iniciatīvas tiesiskā regulējuma uzlabošanai, ar mērķi sekmēt skolēnu ar disleksiju izglītības kvalitāti.

EstRa Disleksijas nodaļa

www.lugesisyhing.ee

EstRa (Igaunijas Lasīšanas biedrība) ir dibināta 1992. gadā, un pašlaik apvieno ap 200 personas, kas pārstāv dažādas ar lasītprasmi saistītas profesijas. Biedrības mērķis ir veicināt pētījumus un aktivitātes, kas ir saistīti ar lasīšanu un valodas lietot prasmi. Disleksijas nodaļas mērķis ir pilnveidot un dalīties ar zināšanām par disleksiju, iesaistot dažādas mērķauditorijas, lai radītu labvēlīgu vidi cilvēkiem ar disleksiju. Tā pat nodaļa veic pētījumus un organizē projektus, par disleksijas jautājumiem un sadarbojas ar citām organizācijām.

DYS-centrum®Prahawww.dyscentrum.org

DYS-centrum®Praha ir nevalstiska, neatkarīga organizācija, kas apvieno cilvēkus, kuru interesē jautājumi par disleksiju un/vai UD(H)S. DYS-centrum®Praha aktivitātes ir ļoti dažādas:

1. individuālas konsultācijas, diagnostika, profilakse, terapijas un pedagoģiskā intervenci;
2. izglītošana – semināru un kursu organizēšana priekš skolotājiem, psihologiem, speciālās izglītības skolotājiem;
3. informācijas apmaiņa starp specializētiem centriem;
4. bibliotēkas uzturēšana.

CO.RI.S.S.www.coriss.it

Organizācija CO.RI.S.S. (Cooperative Riunite Socio Sanitare) sniedz sociālos un veselības pakalpojumus, darboties reģionālā līmenī (Kalabrijas reģionā). Tā piedāvā nelielu skaitu pakalpojumu Katanzaro, Krotone un Vibo Valentija reģionos. Organizācija Kalabrijas reģionā ir pazīstams ar nosaukumu – Profesionālās apmācības centrs.

CO.RI.S.S. ir Eiropas Trešā sektora apmācības tīkla dalībnieks, un ir ar lielu pieredzi Eiropas Savienības programmās.

CO.R.S.S. ir dibināta 1991. gadā un darbojas sekojošās jomās: 1. profesionālā apmācība; 2. sociālā un veselības palīdzība cilvēkiem, kuri sabiedrībā ir nostādīti neizdevīgākā stāvoklī (apreibinošo vielu lietotāji, minoritātes, cilvēki ar īpašām vajadzībām utt.)

Galvenie jautājumi, kas interesē vecākiem, kuru bērniem ir disleksija

Vecāki **Igaunijā**, kuriem ir bērni ar lasīšanas traucējumiem, ir uztraukti par neskaidrībām disleksijas definīcijā, tās identificēšanas un diagnosticēšanas procesos. Vecākus mulsina tas, ka disleksijas identificēšanas un diagnostikas procesi ir sadalīti starp izglītību un medicīnu. Vecāki skolās lūdz izstrādāt individuālos izglītības plānus, kā arī lūdz padomus, kā palīdzēt bērnam mājās, lai atvieglotu apgrūtināto lasīšanas procesu. Viņi novērtē apmācības un seminārus par to, kā atbalstīt savus bērnus. Vecāki vēlētos, lai sadarbība starp citām ģimenēm, kurās ir bērni ar lasīšanas traucējumiem, kā arī skolas pedagogiem būtu daudz ciešāka.

Lasītapmācības demistifikācija. Vecākiem **Latvijā**, kuru ģimenēs aug skolēni ar disleksiju, ir radīts iespaids, ka viņu bērniem iemācīt lasīt un rakstīt var tikai kādi “īpaši” un “īstie” speciālisti.

Apjukums šajā jautājumā ir vājās un subjektīvās lasīšanas problēmu identifikācijas dēļ, kā arī tāpēc, ka disleksija vēl joprojām tiek ārkārtīgi demonizēta. Vecākiem skolās tiek teikts, ka viņu bērnu problēma ir mazināma “ļoti īpašā veidā” un ka tas jādara “ļoti īpašiem speciālistiem”. To apgalvo arī logopēdi, kuri Latvijas izglītības sistēmā patiesībā ir šie “īpašie speciālisti”. Bieži vecāki nesaņem informāciju par to, ka patiesībā skolēnam ar lasīšanas traucējumiem ir nepieciešama tieša, specifiska lasītapmācība (pretstatā dažādām netiešām terapijām), kuru var nodrošināt vispārējās izglītības skolu skolotāji un logopēdi. Skolēniem ar lasīšanas traucējumiem nepieciešama intensīvāka un individualizēta lasīšanas apmācība, nevis kādas mistiskas brīnummetodes.

Vecāki **Čehijā**, kuriem ir bērni ar disleksiju, bieži uztraucas par to, kā izskaidrot skolotājiem, radniekiem un citiem cilvēkiem to, kas viņu bērniem nepieciešams, un kā ar viņu bērniem strādāt. Viņi sastopas ar problēmām aizstāvēt savu bērnu intereses un pieprasot no izglītības sistēmas nepieciešamo atbalstu. Vecāki jūt, ka, lai gan mājās viņi ar bērnu strādā ļoti daudz, rezultātā skolā tik un tā bērniem iet ļoti grūti. Šī situācija gan bērnam, gan vecākam var radīt velmi padoties. Ļoti būtiski ir nodibināt efektīvu sadarbību starp ģimenēm un skolām. Jāveicina vecāku izpratne par disleksiju un vecāki jāizglīto, par to, kā palīdzēt savam bērnam, jo tieši ģimenes sniegtais atbalsts un palīdzība ir neatsverama bērna dzīves kvalitātes paaugstināšanā un mācību sasniegumu uzlabošanā.

Vecākus **Itālijā**, kuriem ir bērni ar disleksiju, satrauc problēmas vecāku sadarbībā ar skolu. Vecākiem bieži ir grūtības izskaidrot skolotājiem to, ka viņu bērns nekad nespēs izpildīt noteikta veida darbības pietiekami labi. Piemēram, ja bērnam ir diskalkulija, viņš nekad nevarēs iemācīties reizināšanas tabulu no galvas. Taču daži skolotāji uzskata, ja vien bērns mēģinās to apgūt intensīvāk, viņš to tomēr iemācīsies. Daži skolotāji arī neakceptē iespēju izmantot kalkulatorus stundu laikā, lai gan ar mazu pielāgošanos bērns ar specifiskiem mācīšanās traucējumiem varētu pārvarēt savas problēmas. Tāpēc ir svarīgi, lai skola būtu gatava sadarboties ar vecākiem. Dažreiz ar diagnozi par attiecīgo specifisko mācīšanās traucējumu ir pietiekami, lai tas notiktu, dažreiz ar to nepietiek. Tādā gadījumā ir nepieciešama izglītības speciālista palīdzība.

Pirmā Grundtvig sadarbības projekta „Empowering Parents for Support of Their Children with Dyslexia” partneru tikšanās Prāgā, 2013. gada 21. – 22. novembris

Tikšanās laikā:

1. Iepazināties ar partnerorganizācijām un to darbību.
2. Devām ieskatu situācijā par pašreizēju stāvokli disleksijas jautājumos katrā partneru pārstāvētajā valstī.
3. Apspriedām nākamajos soļos projekta attīstībā – projekta logo izstrāde projekta sadaļas partneru mājas lapās, projekta identitātes priekšmetu izstrāde.
4. Vienojāmies par prezentācijas saturu priekš otrās partneru tikšanās, konferencē Rīgā.

Pirmā tikšanās Prāgā. 2013. gada 22. novembris

Otrā Grundvig sadarbības projekta „Empowering Parents for Support of Their Children with Dyslexia” partneru tikšanās Rīgā, 2014. gada 15. maijs

Tikšanās laikā:

1. Itālijas partneri iepazīstināja ar pirmās projekta sanāksmes izvērtējumu.
2. Partneri pārskatīja un papildināja izvērtēšanas jautājumus.
3. Igaunijas partneri prezentēja pirmā ziņu izdevuma uzmetumu. Vienojāmies par formāta maiņu un tā saturu.
4. Latvijas komanda izskaidroja „facebook” lapas darbību, funkcijām un partneru iesaisti.
5. Partneri ziņoja par informācijas izplatīšanu un citām aktivitātēm, kas tika veiktas kopš iepriekšējās tikšanās.
6. Latvijas partneri informēja par 16. maija konferences “Conference on Support Students with Dyslexia” kārtību.
7. Partneri apsprieda un vienojās par rokasgrāmatas vecākiem struktūra un saturs.
8. Tika apspriesti nākošie soļi projekta satura īstenošanā.
9. Kā arī partneri vienojās par nākamās tikšanās datumu un uzdevumiem, kas veicami laikā līdz sanāksmei Tallinā.

Otra tikšanās Rīgas Biznesa skolā,
2014. gada 15. maijs

“Conference on Support Students with Dyslexia”, 2014. gada 16. maijs

Konferences galvenais temats bija – kāda ir izpratne dažādās valstīs par disleksijas būtību un kādu atbalstu skolēni ar disleksiju saņem no izglītības sistēmas. Konferencē piedalījās īpaši viesi no Dānijas - lasīšanas skolotāja Veronika Izema runāja par pieejamo atbalstu, īpaši uzsverot IKT, cilvēkiem ar disleksiju Dānijā, un zinātņu doktors lietišķajā fizikā Kristofers Džeims Lūšers runāja par savu personisko pieredzi kā cilvēks, kuram ir disleksija. Latvijas, Čehijas un Igaunijas pārstāvji deva ieskatu par tiesisko regulējumu, pedagoģisko un IKT palīdzību skolēniem ar disleksiju.

